

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Nataliei Danu privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată a fost respinsă și restituită cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare,

c o n s t a t ă:

La 25 iunie 2015, compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Danu privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL a indicat că, în temeiul contractului de împrumut nr. 570842 din 28 martie 2014, încheiat între ÎCS „Iute Credit” SRL și Natalia Danu, prima a împrumutat, iar ultima a recepționat suma de 4500 lei, urmînd ca să restituie, conform condițiilor contractuale, suma de 6113,45 lei, care include valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut și dobînda în mărime de 16 %.

A mai indicat reclamanta că, pîrîta nu a executat obligațiunea asumată, nu a restituit împrumutul. Totodată, multiplele solicitări adresate acesteia de a restitui în mod extrajudiciar suma menționată nu s-au soldat cu succes, motiv pentru care la 28 martie 2015 în adresa dînzei a fost expediată reclamația, prin care a fost informată repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și rezilierea anticipată a contractului, cu obligațiunea de a returna împrumutul, dobînda calculată, taxa aferentă la contract și penalitățile calculate conform contractului, însă fără careva efect, motiv ce a dus la rezilierea unilaterală a contractului de împrumut sus-enunțat.

Afirmă compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL că, la momentul rezilierii contractului, datoria Nataliei Danu față de ÎCS „Iute Credit” SRL era în sumă de 9362,63 lei, compusă din: datoria principală a contractului în sumă de 3256,57 lei, taxa aferentă contractului în sumă de 940,78 lei, dobânda conform contractului în sumă de 138,24 lei, penalitatea pentru reziliere (25%) în sumă de 1125 lei, penalitatea contractuală pentru întârziere în sumă de 3902,04 lei, adică 0,5 % din suma datoriei restante calculată pentru o perioadă de 180 zile.

Reieșind din faptul achitării parțiale de către Natalia Danu a datoriei în sumă de 1000 lei, restanța datoriei acesteia din urmă la momentul depunerii acțiunii constituia suma de 8362,63 lei, motiv pentru care a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Solicită compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, încasarea din contul Nataliei Danu în beneficiul său a datoriei în sumă de 8362,63 lei, a cheltuielilor de judecată compuse din achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 278 lei și pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 800 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 09 decembrie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 ianuarie 2016 și 28 martie 2016, compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL a declarat apel nemotivat și, respectiv apel motivat, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind încasarea datoriei să fie admisă în sensul declarat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL a fost respinsă și restituită cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 25 iunie 2016, compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia, a declarat recurs, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016 cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Susține reprezentanta recurentei că, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, fapt ce în prezenta speță nu se atestă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a repune în termen recursul declarat de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia. Totodată, instanța de recurs consideră că, recursul declarat de compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cu referire la cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului, instanța de recurs reține că, în conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 24 mai 2016 (f.d.72), iar recursul a fost depus la 25 iunie 2016 (f.d.78), însă, la dosar nu există careva date referitoare la data recepționării de către recurentă a încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016.

În asemenea împrejurări și întru evitarea admiterii unei încălcări a dispozițiilor statuate la art. 6 § 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Colegiul judiciar prin prisma art. 116 CPC, care statuează că, persoanele care din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act procedural, pot fi repuse în termen de către instanță, consideră că, recursul declarat de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, urmează a fi repus în termen, or, la caz, temeinicia omiterii termenului de declarare a recursului se confirmă prin faptul nerecepționării de către recurentă a încheierii a căre-i anulare se solicită.

Cu referire la cererea de recurs propriu-zisă, Colegiul relevă următoarele.

Așadar, din conținutul recursului declarat de compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL a fost respinsă și restituită cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a prezentat motive plauzibile care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind depusă tardiv, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 09 decembrie 2015 (f.d.37) și expediat în adresa reprezentantului apelantei-reclamante compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, avocatul Covaliov Natalia la 11 decembrie 2015, ceea ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f.d.38).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel nemotivată înaintată de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă la 16 ianuarie 2016 (f.d.44).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera la caz și prevederile art. 110 CPC, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 10 decembrie 2015, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 11 ianuarie 2016 (zi de luni), aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, or, potrivit art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, cu toate acestea apelul a fost depus abia la 16 ianuarie 2016, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cît privesc argumentele recurenteii compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, copia hotărârii instanței de fond ar fi primit-o la 13 ianuarie 2016, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05.07.2012, în vigoare din 30.11.2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din mometul primirii copiei hotărârii, cum prevedea anterior norma procesuală, cu atât mai mult că, ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță, fapt, însă, ignorat de către recurenta compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recursului precum că, recurenta compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL nu a asistat la pronunțarea dispozitivului, or, participanții la procesul de judecată odată ce au inițiat proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ în derularea procesului, condiții ce nu se atestă la caz.

Deci, dînsa a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu inițiat la cererea sa și examinarea lui, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea termenului de depunere a apelului.

De menționat că, instanța de apel a oferit recurenteii – apelante compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția referitor la omiterea termenului de declarare a apelului, iar neprezentîndu-se în ședința de judecată a instanței de apel, compania s-a degrevat de probațiune, or, conform art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, recurenta compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, fapt ce în prezenta speță nu se atestă.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a recursului nu au fost invocate.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, avînd în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de compania de colectare a datoriilor „Incaso” SRL, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite cererea companiei de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia, de repunere în termen a recursului.

Se repune în termen recursul declarat de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia.

Se respinge recursul declarat de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată, prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către compania de colectare a datoriilor „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Nataliei Danu privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi